

Til: Mari Flaatten
Fra: Ola-Mattis Drageset
Sted, dato: Sandvika, 2021-11-25
Kopi til: Torgeir Isdahl

► Detaljregulering av Grasmyr nord i Bamble kommune – vurdering av tiltaket etter naturmangfoldloven §§ 8-12

Bakgrunn

Energi miljø er bedt om å foreta en vurdering etter naturmangfoldloven kap. II av området Grasmyr nord i Bamble kommune, som planlegges regulert til boligformål.

Alle tiltak som kan påvirke naturmangfoldet skal vurderes etter bestemmelser om bærekraftig bruk i naturmangfoldloven kap. II. Bestemmelser om bærekraftig bruk omfatter naturmangfoldloven §§ 8-12:

- § 8 setter krav til kvaliteten på kunnskapsgrunnlaget om naturmangfold.
- § 9 gir bestemmelser om bruk av føre-var- prinsippet.
- § 10 setter krav til vurdering av samlet belastning på naturmangfoldet (som følge av tiltaket), og disse vurderingene skal sees opp mot § 4 (forvaltningsmål for naturtyper og økosystemer) og § 5 (forvaltningsmål for arter).
- § 11 slår fast at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver.
- § 12 sier at tiltaket skal utføres ved hjelp av mest mulig miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Tiltakshaver skal legge grunnlag for forvaltningsmyndighetens vurderinger etter naturmangfoldloven kap. II gjennom konsekvens- og temauredninger, men forvaltningsmyndigheten må allikevel gjøre selvstendige vurderinger etter bestemmelsene i naturmangfoldloven §§ 8-12 når vedtak skal fattes i saken.

Vurdering etter naturmangfoldloven §§ 8-2

Naturmangfoldloven § 8 setter krav til kunnskap om både forekomster av naturmangfold og effektene av tiltaket. Planområdet er på totalt 100 daa, hvorav 35 daa settes av til boligformål i form av rekkehus og flermannsboliger med til sammen 87 boenheter. Det tilrettelegges også for ny næringsbebyggelse, parkeringsareal, areal til offentlige formål, vei og friområder.

I 2009 ble det foretatt naturtyperegistreringer etter DN- Håndbok 13 i Bamble kommune. I området rett sør for planavgrensningen for Grasmyr nord ble det da registrert en lokalitet av urterik kalkfuruskog verdisatt til B- viktig. Det er gjort flere funn av rødlistede sopparter i denne lokaliteten, deriblant den svært sjeldne sopparten sienamusserong, som er kategorisert som EN- sterkt truet jf. Norsk rødliste for arter 2021. I lokalitetsbeskrivelsen etter kartlegging i 2009 framgår det at verdisettingen er satt under tvil, da artsforekomsten kvalifiserer til verdisettingen A- *svært viktig* jf. DN- Håndbok 13. Lokaliteten ble vurdert på nytt i 2016 i forbindelse med kartlegging og vurdering av verdifulle naturmiljø i forbindelse med kommuneplan i Bamble kommune, og verdisettingen B- *viktig* ble da opprettholdt.

I umiddelbar nærhet av den sørlige planavgrensningen er det registrert en forekomst av rikmyr (ekstremrik fastmattemyr) som er verdisatt til B- *viktig* jf. DN- Håndbok 13. I lokalitetsbeskrivelsen for denne lokaliteten framgår det at også denne verdien er fastsatt under tvil, da lokaliteten har et rikt inventar av lokalt sjeldne arter (deriblant loppestarr, klubbstarr og breimyrull), og dermed kvalifiserer til A- *svært viktig* jf. DN- Håndbok 13.

Innenfor planavgrensningen er det registrert to forekomster av dvergmispel og rognasal, som ikke er vurdert som truede- eller nær truede, men som begge er regnet som arter av nasjonal forvaltningsinteresse og norske ansvarsarter (>25 % av europeisk bestand i Norge).

I forbindelse med planarbeidet er det gjennomført kartlegging av hule eiker i planområdet. Kartleggingen baserer seg på følgende definisjon av hule eiker gitt i Miljødirektoratets kartleggingsinstruks for naturtyper etter NiN: «*Hule eiker omfatter eiker med brysthøydiameter (bhd) >30 cm (omkrets >95 cm) som er synlig hule, samt alle eiker med bhd > 63 cm (omkrets >200 cm)*». Det ble registrert seks eiker av en viss størrelse i planområdet, men bare en av disse ble vurdert å kvalifisere til utfigurering som naturtypen hule eiker jf. definisjonen i Miljødirektoratets kartleggingsinstruks. Denne eika hadde en brysthøyeomkrets på 141 cm og en langsgående sprekk på ca. 10x3 cm. I notatet framgår det at hulrommet er større enn fem cm, og at det er et lag med minst fem cm tremold i bunnen av hulrommet.

Forskrift om utvalgte naturtyper etter naturmangfoldloven gir følgende definisjon av hule eiker som utvalgt naturtype: «*Med hule eiker menes eiketrær som har en diameter på minst 63 cm, tilsvarende omkrets på 200 cm, samt eiketrær som er synlig hule og med en diameter på minst 30 cm, tilsvarende omkrets på minst 95 cm. Diameter og omkrets måles i brysthøyde (1,3 m) over bakken. Synlig hule defineres til å være eiketrær med et indre hulrom som er større enn åpningen og der åpningen er større enn 5 cm. Unntatt er hule eiker i produktiv skog*». Den hule eika i planområdet som er utfigurert som naturtype etter Miljødirektoratets instruks, vurderes ut fra denne definisjonen å være omfattet av Forskrift om utvalgte naturtyper etter naturmangfoldloven.

Naturmangfoldloven § 10 setter krav til at tiltaket skal vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for. I planområdet er det registrert en forekomst av den utvalgte naturtypen hule eiker. Det legges til grunn at denne forekomsten ivaretas gjennom opprettelse av hensynssone. Videre er det registrert to forekomster av Norske ansvarsarter (dvergmispel og rognasal), som ikke er kategorisert som truet- eller nær truet jf. Norsk rødliste for arter 2021. I arealet sør for planområdet er det registrert en viktig naturtype med en rekke forvaltningsprioriterte arter, deriblant sienamusserong (EN- sterkt truet). I henhold til ekspertvurderingen i Norsk rødliste for arter 2021, er det 25 kjente lokaliteter av sienamusserong i Norge. Det totale antallet lokaliteter nasjonalt anslås å være 125. Området med kjent forekomst av sienamusserong vil ikke bli direkte berørt av tiltaket, men det er sannsynlig at det vil kunne bli økt ferdsel og slitasje i området som følge av etablering av et stort antall boliger i umiddelbar nærhet. Effektene av denne typen påvirkning på aktuelle arter utenfor selve planområdet er imidlertid såpass diffuse at de ikke tillegges vekt i denne vurderingen. Gitt at den kjente forekomsten av den utvalgte naturtypen hul eik ikke forringes som følge av utbyggingen, vurderes tiltaket å ha en marginal innvirkning i form av økt samlet belastning på naturmangfoldet jf. naturmangfoldloven § 10.

Naturmangfoldloven § 9 gir bestemmelser om bruk av føre-var-prinsippet i tilfeller der det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap om naturmangfoldet eller virkninger av planlagte tiltak. Kunnskapsgrunnlaget for naturmangfold knyttet til det omsøkte tiltaket vurderes som godt, og gir et godt grunnlag for skadeforebyggende tiltak i detaljplanleggingen. Selv om det er noe usikkerhet rundt hvilken langsiktig effekt økt ferdsel og slitasje vil ha for forekomsten av sienamusserong (EN- sterkt truet) i areal sør for planområdet, vurderes det som liten risiko for at tiltaket vil medføre betydelige og ukjente negative konsekvenser for naturmangfoldet. Føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9 vurderes derfor ikke å komme til anvendelse.

Det forutsettes at mest mulig miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder benyttes i utbygging av tiltaket, og at bestemmelsene i naturmangfoldloven § 12 oppfylles.

Kunnskapen som ligger til grunn med hensyn på forekomster av naturmangfold og effekter av tiltaket vurderes samlet sett å oppfylle bestemmelsene om bærekraftig bruk gitt i §§ 8-12 i naturmangfoldloven kap. II.